

EGĻUTĒ

JUNE

1997

BIRŽELIS

Vol. 48 / Nr. 6

E G L U T Ė

BIRŽELIS / JUNE / 1997 Vol. 48 / Nr. 6

TURINYS

- 1 MANO TĖTIS, *R. Jotvingytė*
- 2 TĖVELI, AŠ TAVE MYLIU
- 3 TĖVELIO DIENAI, *Vikt. Šimaitis*
- 4 PAUKŠČIŲ KARALIUS, *Martynas Vainilaitis*
- 5 IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO
- 7 MŪSŲ KŪRYBA, *Rašo Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokiniai*
- 11 IŠ ISTORIJOS LOBYNO
- 16 JEI NEBŪTŲ KALBOS – TAI NEBŪTŲ LIETUVOS
- 17 BAIMĖS PLAČIOS AKYS, *Juozas Erlickas*
- 18 TĖVELIUI, *Jonas Minelga*
- 19 TIKIU, *Irena Šerelienė*
- 21 IŠ PASAKŲ SKRYNIO
- 26 AR ŽINAI?
- 28 SPORTAS, *Edvardas Šulaitis*
- 30 JUOKŲ MAIŠELIS
- 32 GALVOSŪKIAI
- 34 IŠ MOKYKLOS, *Viktoras Šimaitis*
- 34 DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

Viršelis : Irenos Jagėlienės

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išeina 10 numerių per metus; prenumerata – 15 US dol., į Lietuvą ir kitus kraštus – 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taisy ir tvarko savo nuožiūra.

REDAKCIJA: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Redakcinis kolektyvas: Alicija Brazaitienė, Vida Brazaitytė, Regina Kučienė,
Aldona Rauchienė, Edvardas Šulaitis, Irena Šerelienė.

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo Taryba

REDAKTORĖ: Regina Kučienė

TECHNINĖ REDAKTORĖ: Audronė Norušienė

ADMINISTRATORIUS: Viktoras Kučas

13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Tel. (708) 301-6410; Fax: (708) 301-6410

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in the Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00, single copy \$1.50, to Lithuania and other countries, \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Second class postage paid at Lockport, IL 60441. Postmaster send address corrections to: EGLUTE, Lithuanian Educational Council of the USA Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.
Printed by DRAUGAS, Chicago, IL 60629.

MANO TĖTIS

R. Jotvingytė

Mano tėtis, ot tai vyras!
Aš prieš jį dar tik pipiras.
Jis šaunus – Fordą vairuoja.
Aš – vos dviračiu važiuoju.

Kas jam jūros vandenynai?..
Visur buvo, viską žino.
Jis nè vilko nebijotų.
Jeigu kelią jam pastotų.

Kai užaugsiu – gal ryt dieną,
Pirksiu tėčiui aš raketa,
O už tai, kad mane myli –
Nuskraidinsiu į mėnulį.

TĖVELI, AŠ TAVE MYLIU

Taip jau esame įpratę gėles dovanoti mamytėms, močiutėms
Motinos dienos proga.

O tėčiui, tėvukui?

Ak, ir jų diena artėja! Šiomet Tėvo diena švenčiama birželio trečiąjį
sekmadienį, t.y. birželio 15 dieną.

Ar reikia tėvelį sveikinti, ką nors jam dovanoti?

Reikia, reikia, reikia!

Kokia dovana tinkamiausia? Kad aš žinočiau... Pagalvokite patys –
ką tėvelis mėgsta, kuo tikrai apsidžiaugtų. Žinoma, geriausia, kad
dovanėlę išrinktumėte kartu su mama.

Ką daryti su gėlėmis? Ar tinka gėlės tėveliui, vyrui? Tinka. Net
labai tinka. O jau gėlių sulig kiekviena diena vis daugiau ir daugiau.
Suraskite žiedus, kurie tėveliui tikrai patiks.

Kai įteiksite puokštę, pažvelkite į tėvelio akis – jos bus šimtą kartų
geresnės.

O ką pasakyti, ko palinkėti?

Laimės, sveikatos, pinigų... Oi, ne tas.

Ak, ką besakytumėt, tėvelis supras visus žodžius. Labiausia,
žinoma, šiuos:

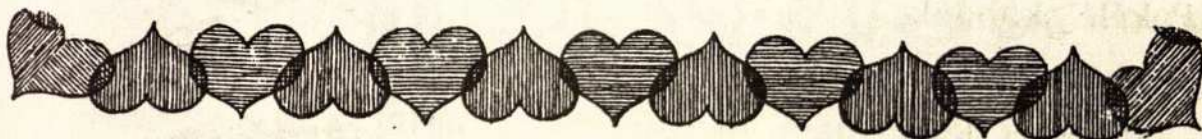
— Tėveli, aš Tave myliu!

TÈVELIO DIENAI

Vikt. Šimaitis

Tu, tėveli, sunkiai dirbi
Ir visus mus maitini,
Vakare tavęs sutikti
Mes atbėgam tekini.

Tu mus myli ir mylėjai,
Prie savęs glaudi tvirtai,
O kada tikrai reikėjo –
Per kelnytes užkirtai!

SENELIO KALBA

Mano senelis dažnai mini ausis. Kai aš jo nesiklausau, jis sako:

— Klausykit ausim, o ne pilvu.

Kai ką nors greitai užmirštu, stebisi:

— Tau per vieną ausį įėjo, per kitą išėjo.

O kai mėginu meluoti, tuoj išgirstu:

— Ar ausys nekaista?

Ak! vis tos ausys kaltos!

PAUKŠČIŲ KARALIUS

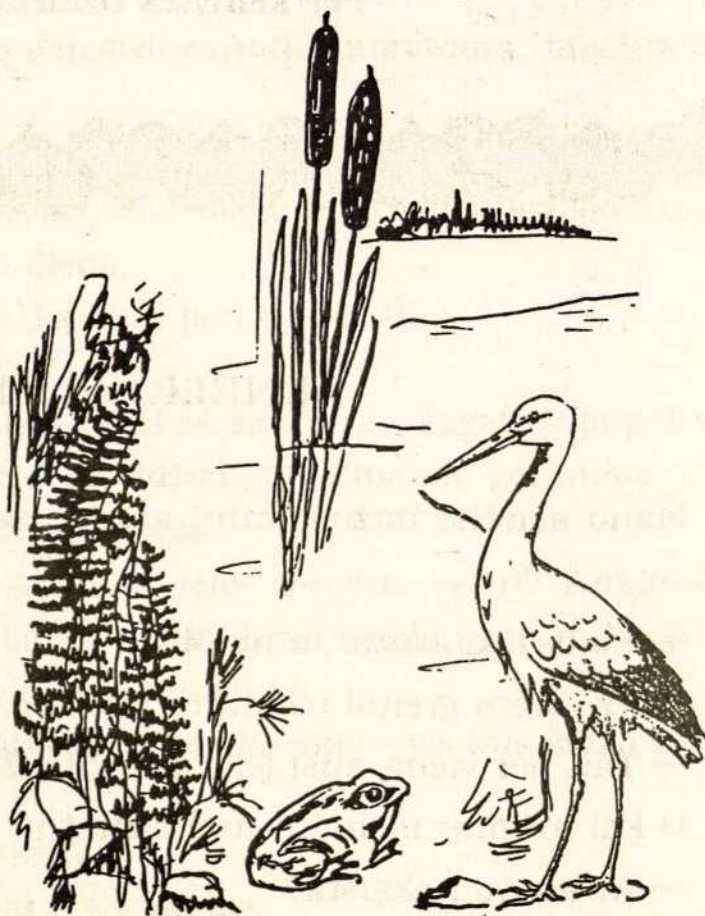
Martynas Vainilaitis

Parskrido į tėviškę
Paukščių Karalius.
Parūpo varlytės jam –
Rudos ir žalios.

Įbrido Karalius
Varliauti į balą.
Sujudo varlytės,
Pakėlė skandalą.

— Jei nori, Karaliau,
Ramiai karaliauti,
Nedrumsk vandenėlio
Ir liaukis varliauti!

O jei nesiliausi –
Varliausi rūstus,
Nutrauksim nuo kojų
Raudonus batus!

IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO

Švento Jono vakarėlių nusipyniau vainikėlių...

Joninės yra viena gražiausių lietuvių vasaros švenčių. Mūsų proseneliai šią dieną atlikdavo gamtos garbinimo apeigas, o šventę vadino Rasos arba Kupolės vardu. Šią ilgiausią metų dieną taip pat vyko vasaros žolių ir šienapjūtės pagerbimas. Tik daug vėliau šventei buvo suteiktas Šv. Jono vardas.

Aš žinau, kad jūs, vaikai, labai mėgstate paslaptis, o Joninių naktis jų pilna. Viena įdomiausių – tai stebuklingas paparčio žiedas, kurio visi ieško, manydami, kad jis suteiks amžiną laimę ir džiaugsmą. Tačiau žiedą saugo laumės raganos ir visaip mėgina suklaidinti ieškotojus. Jei sumanysite ir jūs, vaikai, surasti paparčio žiedą, tai į kelionę pasiimkite šventintą žvakutę, kuri apsaugos nuo vidurnaktį karaliaujančių piktų dvasių. Atėję į papartyną, apibrėžkite aplink save ratą šermukšnine lazda, o jo viduryje pasiklokite drobule.

Jei ryte ant drobulės rasite paparčio žiedą, tai jau tada būsite visažiniai ir turėsite burtininko galią.

Mūsų proseneliai garbino saulę ir laikė ją gyvybės šaltiniu. Joninių naktį jos garbei degino laužus. Šis paprotys išlikęs iki šiol, todėl šventės naktį ir dabar aukščiausiose kalvų ir kalnelių vietose liepsnoja laužai. Dzūkijoje yra paprotys į juos mėtyti gėles ir vainikus. Joninės – vainikų pynimo šventė. Paklauskite mamos ar močiutės, kaip jos puošėsi Joninių šventei. Manau, kad dauguma atsakys, jog galvas buvo pasidabinusios vainikais. Vėliau jais burdavo ateitį. Žolės, iš kurių buvo pinami vainikai, turėjo atnešti sveikatą ir ginti nuo įvairiausių blogybių. Ypač stebuklingi buvo trišakiai augalai, kurių viena šaka kaip saulė žydi, kita – kaip mėnulio rieda, o trečia – kaip žvaigždė žiba.

Stebuklinga Joninių naktį tapdavo ir rasa. Jei jūs, vaikučiai, norite „kregždes“ (šlakus) nuo veido pašalinti, nusiprauskite Joninių naktį rugių rasa – ir šlakų.

Joninių naktį piktos dvasios visur vaikščioja, todėl duris reikia užkišti šermukšnio lazda, šventinta žvakute. O nuo Joninių žolių laumės nusvyta pirštus, tad jomis galima apkaišyti namų pastoges ir tvartus. Raganos ir velniai, apžergę šluotas ir avilius, šią naktį skubėdavo į Šatrijos kalną, kur vykdavo raganų puota.

Ypač gerbiami šią dieną Jonai ir Jonės. Visų varduvininkų durys buvo apvainikuotos ir apkaišytos gėlėmis. Visiems vaikams Joninių naktį linkiu daug stebuklų.

Tukas
1993/12

MŪSŲ KŪRYBA

Rašo Šv. Kazimiero (Clevelande) lituanistinės mokyklos
7 skyriaus mokiniai

TRAKAI

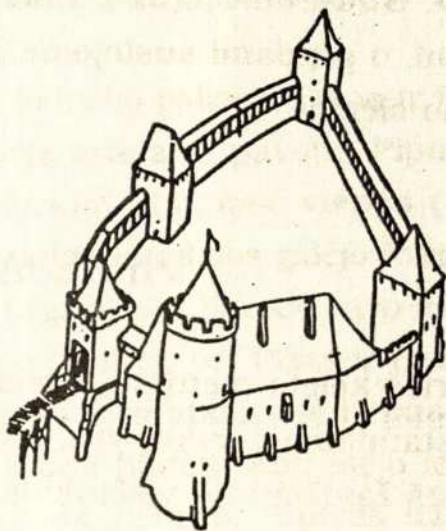
Aš esu gyvenęs Lietuvoje. Viena iš mano mėgstamiausių vietų yra Trakai. Trakai yra įdomi istorinė vieta. Trakuose būdavo daug pilių. Dabar rajone liko tik viena.

Vytautas Didysis gimė senųjų Trakų pilyje. Jo tėvas buvo kunigaikštis Kęstutis. Ta pilis buvo nugriauta, o Vytautas pastatė kitą pilį Galvės ežero saloje. Šita pilis naujai atstatyta.

Trakuose buvo daug kovų. Jos visos buvo tarp lietuvių. Viena kartą kryžiuočiai bandė užpulti Trakus. Po savaitės lietuvių valdovas juos pasikvietė į puotą pilyje. Po puotos kryžiuočiai ramiai išvyko iš Trakų.

Aš Trakuose dažnai smagiai praleisdavau laiką. Buriavau su savo šeima Galvės ežere. Ežere yra daug ungurių. Jeigu laivas apsiverstų kelioms sekundėms ir vėl atsiverstų, tai jis būtų pilnas ungurių. Skaniausi ledai, kuriuos aš esu valgęs, yra Trakuose. Aš taip pat valgiau kibinus. Tai mėsa suvyniota tešloje. Kibinai yra vietinių karaimų populiarius valgis. Daug žmonių žvejoja nuo tilto. Aš vieną kartą bandžiau, bet man nepavyko žuvų sugauti.

Smagiausia buvo su klase aplankyti Trakų rajoną. Trakuose yra

daug sodybų. Daug žmonių turi savo daržus. Trakų rajonas yra gražus. Yra daug žalių slėnių ir kalnų. Trakų rajone iš vis yra devyni ežerai. Man daugiausia patiko braidžioti šaltame Akmenos ežere. Su klase vaikščiojau aplink išorinę Trakų pilies sieną. Vadovas pasakojo apie lietuvių kovas pilyje.

Birželio mėnesį mano šeima atvažiavo į miškelį prie Akmenos ežero. Sukūrėme laužą. Iškepėm dešrelių. Su broliu plaukiojom valtimi, o grįždami sustojome prisiskinti gražių mėlynų lubinų Trakų rajono slėnyje.

Algis Aukštuolis

VIEŠĖJAU LIETUVOJE

Prieš keleta metų su tėveliais važiavau į Lietuvą. Vienas iš mano mėgstamiausių įvykių yra, kai mes važiavome į tetos Vidos sodybą. Ten aš žaidžiau su viščiukais, karvėmis, gėriau vandenį iš šaltinio, lesinau vištas, rinkau kiaušinius ir kitaip padėdavau tetai Vidai. Paskutiniąją mūsų viešnagės dieną jų kalytė atsiredė šuniukų.

Išliko puikus atsiminimas, kai ėjome grybauti. Miške žemė padengta samanomis. Atrodė lyg žalias kilimas. Tokių gražių ir tankių miškų aš dar nesu matęs. Visi medžiai buvo aukšti ir gražūs.

Eidami grybauti, nešėmės krepšelius. Iš pradžių aš negalėjau nei vieno grybo rasti. Tada teta Vida parodė man, kaip reikia grybauti. Staiga aš taip pat pradėjau juos matyti. Daugiausia prisirinkau voveruškų.

Prieš grįžtant į sodybą, atradau raudonikį. Jei surandi raudonikį, esi grybų karalius ar karalienė. Man labai patiko grybauti.

Lina Beržinskaitė

KAIP ZUIKIO AUSYS IŠSITEMPĖ

Vieną dieną ant kalnelio du draugai, Druska ir Pipiras, žaidė sniege. Pipiras buvo juodas zuikis su trimis juodais taškais ir trumpomis ausimis. Druska buvo rausvai ruda voveraitė. Taip smagiai praleisdami laiką nepamatė, kad kažin kas juos atidžiai stebi. Pakas, gudrus lapinas, pasislėpęs už krūmo, sekė kiekvieną jų judesį. Kantriai laukė pasigriebti vakarienei zuikį ar voverę. Bet Pakas nebuvo vienintelis, kuris laukė vakarienės. Kitoje pusėje kalnelio taip pat tykojo ir Pikas, tas pilkasis vilkas, pasigriebti sau grobį.

Kai tik Pipiras ir Druska atsigulė ant kalnelio pailsėti, Pikas ir Pakas bėgo medžiotis sau vakarienės. Pastebėję artėjančią pavojų, Pipiras ir Druska pasitraukė. Pikas ir Pakas smarkiai atsimušė vienas į kitą. Pipiras ir Druska pradėjo taip smarkiai juoktis, kad vos galėjo kvėpuoti. Pikui ir Pakui įkyrėjo jų juokas. Pakas urgzdamas parodė savo aštrius dantis. Išsigandę Pipiras ir Druska pabėgo į mišką, bet Pikas ir Pakas jų nesivijo. Jie, atsigavę nuo smūgio, vienas kito atsiprašė ir pasidarė draugais. Nelaimėje pasižadėjo vienas kitam padėti. Abu išėjo ieškoti Pipiro ir Druskos. Už kelių minučių juos surado. Pipiras užuodė besiartinančius. Norėjo nubėgti į Žirnio namus, vaizduodamas, kad jų nemato. (Žirnis buvo šuo, geras Pipiro ir Druskos draugas).

Kai pribėgo Žirnio namus, nieko nebuvo viduje. Nutarė į vidų įsibrauti per kaminą. Druskai buvo lengva, o Pipirui be galo sunku. Pipiras nusirideno nuo stogo. Druska greit pagavo jį už ausų. (Pipiro ausys buvo trumpos). Pagauto už ausų Pipiro ausys išsitempė. Vėl užlipo ir greit nusileido žemyn kaminu ir ieškojo kur galėtų pasislėpti. Pipiras netyčia atsistojo ant medžioklinio šautuvo ir peršovė statinę parako. Pikui ir Pakui buvo aišku, kur jų vakarienė pasislėpusi ir jie išoko vidun per langą. Tuo tarpu Pipiras ir Druska nušoko nuo stogo, kai... KABŪMMM! ir sprogo namas. Pikas ir Pakas buvo nusviesti į Ameriką.

Dabar žinote kodėl Amerikoje yra vilkų ir lapių, ir kaip zuikio ausys išsitempė.

Gintautas Civinskas

MEŠKA IR BITĖ

Labai seniai tankiausiame Lietuvos miške gyveno meška, kuri buvo tokia tinginė, kad per dienas ir naktis sugebėjo tik būti ir miegoti.

Tame pačiame miške gyveno bitė. Ji buvo labai darbšti. Visą dieną smarkiai dirbo ir niekada nesustodavo.

Meška gyveno skersai miško nuo bitės avilio, tačiau ji bitės nepažino ir nemanau, kad meškai tai buvo svarbu. Vieną dieną bitė nutarė, kad jai reikia daugiau žiedadulkių surinkti. Vienintelės gelės kurios turėjo žiedadulkių, buvo baltosios lelijos. O jos augo prie pat vandens. Bitė gerai žinojo kad ten yra nesaugu, bet jai reikėjo atlikti šį darbą. Ji nuskrido prie vandens ir nusileido ant lelijos žiedo. Kai pradėjo traukti žiedadulkes, jos koja paslydo ir bitė įkrito į vandenį. Bitė pradėjo šaukti pagalbos: „Gelbėkit! Gelbėkit!“ Meška išgirdo tą silpną balselį, bet tingėjo nueiti pažiūrėti. Ji tik apsivertė ant kito šono ir bandė vėl užmigti. Miegoti nesisekė, nes bitės balselis ją labai erzino. Meška nutarė eiti pasižiūrėti kas darosi. Ji pamatė vandenyje skęstančią bitę ir žinojo, kad reikia jai pagalbėti. Meška savo didžiule letena ištraukė iš vandens vargšę bitę. Apsidžiaugusi bitė kad nenuskendo, padėkojo meškai tardama: „Gal kada nors tau atsilyginsiu.“ Meška tik nusijuokė: „Tu tokia maža ir bejėgė. Kaip galėsi man pagalbėti?“

Praslinkus keleriems metams, bitė išgirdo garsų ir žemą balsą. Ji nutarė pasižiūrėti kas ten darosi. Nuskridusi pamatė, kad žmonės bando nušauti mešką ir iš jos kailio pasidaryti švarkus. Bitė grįžo atgal į avilį ir sukvietė visus savo draugus. Visas pulkas bičių atskrido prie žmonių ir ant jų galvų užpylė medų. Žmonės, aplipę medumi, negalėjo matyti ir meškos nenušovė. Meška ir bitės paspruko nuo tų brakonierių. Meška padėkojo bitei ir jautėsi labai blogai, kad pavadino ją bejėge. Bitė meškai atleido. Meška suprato, kad negalima vertinti kito sutvėrimo pagal jo dydį.

Vaiva Laniauskaitė

IŠ ISTORIJS LOBYNO

VYTAUTO KARALIŠKAS ANTSPAUDAS

Tą 1430 metų dieną į Vilniaus Žemutinę pilį galima buvo įeiti tik turint kvietimą su Vytauto Didžiojo majestotiniu (karališkuoju) antspaudu, kurį prieš vainikavimą karaliumi pagamino geriausi juvelyrų. Antspaudą fone matyti Vytauto valdomų žemių nuo Baltijos iki Juodosios jūros kontūrai. Centre – kunigaikštis, sėdintis karališkame soste. Dešinėje rankoje jis laiko skeptrą – valdžios ženklą, o aplinkui jį – keliolikos kunigaikštysčių herbai su vyties, kryžiaus, Gedimino stulpų, tauro ir kitais ženklais.

Didžiojoje, su vitražiniais langais, kunigaikščių portretais padabintoje menėje, Vytautas su žmona Ona priiminėjo svečius, dovanas, sveikinimus.

Pirmieji atvyko karaimai. Iš Trakų. Jų vadovas nachanu atsiklaupęs įteikė kunigaikščiui balną, papuoštą auksu, su sidabrinėmis kilpomis, sakdamas:

— Kaip Jūsų garbingoji žmona, padėjusi Jums išsprukti iš Krėvos pilies rūsių, išgelbėjo Lietuvą nuo sulenkinimo, taip Jūs, o, Didysis valdove, pasikvietęs mus nuo Juodosios jūros, išgelbėjote nuo vargo ir skurdo. Mes čia laimingai dirbame ir gyvename. Savi! Garbė Jums amžiams!

Po jo Prahos Hračanų pilies pasiuntiniai pašlovino Vytautą:

— Jums sumaniai vadovaujant, kartu su rusais, lenkais,

totoriais kovojome Žalgirio mūšyje. Mūsų kariai padėjo nugalėti amžinąjį Jūsų ir mūsų priešą – kryžiuočius. Mes didžiuotumės, jei vadovautumėt ir Čekijai, būtumėt mūsų karaliumi. Vivat! Sveikatos Jums! – ir įteikė sidabrinius kario šarvus, kardą ir skydą, inkrustuotus brangakmeniais.

Po to sveikino Vytauto ir Onos dukra Sofija su savo vyru Maskvos didžiuoju kunigaikščiu Vosylium, Rygos vyskupai. Daug, labai daug buvo svečių ir sveikinimų iš visos Europos. Atvykusieji vis teikė dovanas, žirgus, medžioklės šunis, įvairius ginklus. Tik svečių tarpe nebuvo Lenkijos karaliaus Jogailos, Vytauto pusbrolio pasiuntinių.

Vytautas gražiai visiems padėkojo už sveikinimus bei dovanas ir pakvietė pasivaišinti. Susėdę prie valgiais apkrautų stalų, lenkė saldaus midaus ragus ir vadino Vytautą karaliumi, kurį netrukus turėjo vainikuoti su žmona auksinėmis karalių karūnomis, atvežtomis iš Vokietijos. Didysis Lietuvos valdovas maloniai šypsojosi. Juk visi ir susirinko, kad pagerbtų jį. To nusipelnė. Jis – žymiausias Europos valdovas, vadinamas „krikščionių skydu“. Tai jis Trakuose Galvės ežero saloje pastatė galingą ir išpūdingą pilį, Vilniuje įkūrė pirmąsias šalyje mokyklas. Jau senokai Danijos karalius Erikas, popiežius Eugenijos IV, totorių chanai ir daugybė kunigaikščių siūlė Vytautą su žmona vainikuoti karaliais. Ir jie sutiko.

Puotai, turinčiai vykti visą savaitę, papjauta 900 jaučių, 120 avių, 200 taurų, 300 briedžių, pagaminta 500 statinių midaus, daug paukščių, žuvų ir kitų valgių bei gėrimų. Linksmi grojo muzikantai. Tačiau visi nekantriai žvalgėsi, kada pasirodys žygūnai su karūnomis.

Svečiai nuščiuvo, kai, žvangėdamas šarvais, įėjo žygūnas. Pasuko prie Vytauto, pagarbiai nusilenkė:

— O valdove, atvažiavo Vokietijos imperatoriaus Zigmanto pasiuntiniai. Tačiau tuščiomis, karūnų neatvežė. Pakeliui prie Varšuvos iš pasalų juos užpuolė lenkai ir... – nutilo.

— Ir vėl pasidarbavo tas silpnavalis ir dviveidis mano pusbrolis Jogaila, – ramiai pasakė Vytautas svečiams ir paskelbė, kad karūnavimo iškilmės atidedamos.

Antrą kartą Vytautas turėjo būti karūnuotas netrukus, tačiau, įodamas į Trakus persišaldė, susirgo ir mirė. Jį iškilmingai palaidojo Vilniaus Katedros rūsyje. Paminklinė lenta su dedikacija lotynų kalba tebekaba ir dabar. O Vytauto karališkasis antspaudas taip nė karto ir nebuvo prispaustas prie Lietuvos valstybės dokumentų.

„Protėvių takais“ Bronius Jauniškis

Vieni laisvi sugrįžo,
Kitiems rankas pašovė,
Tretiems ant lygaus lauko
Mediniai kryžiai stovi.

Antanas Miškinis

Birželio 14-ąją minime kaip lietuvių tautos Gedulo ir vilties dieną. Pirmasis trėmimas, sukrėtęs visą Lietuvą, prasidėjo 1941 m. birželio 14 dieną. Iš Lietuvos į Sovietų Sąjungos šiaurę, į tolimąjį Altajų ištremė tūkstančius žmonių. Gyvenimo sąlygos buvo ten ypač sunkios. Žemė buvo amžinai išalusi, todėl beveik jokios augmenijos nėra. Tik vasaros metu prasikaldavo menka žolė. Patalpų nebuvo. Žmonės patys statėsi pašiūres. Trūko maisto ir drabužių. Daugelis jų neištvėrė. Šalčio, ligų ir bado palaužti, liko gulėti amžinojo išalo žemėje.

Pasiskaitykime tremtinės Antaninos Garmutės prisiminimų ištraukas.

Į Sibirą

Mūsų laukė Sibiras. Laukė svetima žemė mūsų jėgų, prakaito, mūsų vaikystės... Ešelonai persirito per Uralo kalnus. Duris atplėšė iki galo. Oro pakako.

— Lietuvis nepražus!..
— atsikvėpė pagyvenęs valstietis. Jo žmona pamaldžiai apžiūrinėjo nuo kaklo nusiimtą mazgelį,

kuriame buvo lietuviškos žemės sauja.

Visas pavergtųjų ešelonas kaip šventą giesmę giedojo:

Lietuva brangi, mano Tėvyne, –

Šalis, kur miega kapuos didvyriai...

Gyvulinių vagonų ratai ritmingai daužė bėgių sandūras. Pro šalį tingiai bėgo nemieli širdžiai svetimo krašto vaizdai...

Į Lietuvą

Tarpduryje stovi komendantas. Paduoda dokumentą. „Pilietė Garmutė Antanina iš tremties išlaisvinama...“

Komendantas klausia:

— O gal tu, mergaite, norėtum pas mus pasilikti?

— Ne, ne! – išsigastu, — aš noriu pas tėvelius! Namai! Žinią, kad mane paleidžia namo į Lietuvą, visas lageris sutinka su dideliu džiaugsmu. Dvi tetos, su kuriomis

per naktis eilėse prie duonos stovėdavau, su ašaromis akyse prašo:

— Vaikeli, kai išlipsi Kaune iš traukinio, tai pirmiausia atsiklaupk ir tą žemę pabučiuok! Už mus!..

Rečiau vartojami žodžiai

ešelonas – daugybė traukinio vagonų, kuriais vežė žmones

tremtis – žmonių per prievartą išgabenimas, ištrėmimas

sandūra – susidūrimo vieta

komendantas – viršininkas

lageris – tam tikra įkalinimo vieta

JEI NEBŪTŲ KALBOS — TAI NEBŪTŲ LIETUVOS

Parašykite priešingos reikšmės būdvardžius.

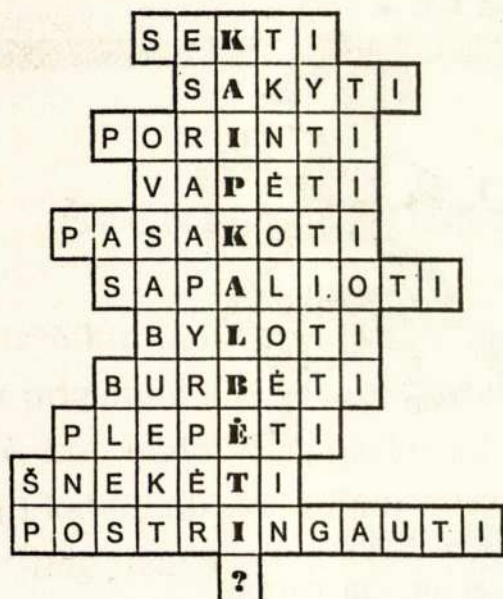
juodas	- _____	sunki	- _____
stora	- _____	kvailas	- _____
aukštas	- _____	nauja	- _____
rūgšti	- _____	švelnus	- _____
sausas	- _____	gera	- _____
šviesi	- _____	ilgas	- _____
tylus	- _____	tanki	- _____
		kreivas	- _____

KABLELIS

Kartais ir vaikai vienu kitu žodžiu praturtina kalbą. Pasakoja, kad ir mūsų skyrybos ženkle kablelio vardą kalbininkui Jonui Jablonskiui padėjo sugalvoti jo mažametis sūnus. Anksčiau kablelį vadindavo *ilsiu*, *skirsmeliu*, *perstoju*, *perkirdžiu*. Kartą Jonas Jablonskis kažką parašęs. Priėjo prie jo dar raidžių nepažįstas sūnelis, pažvelgė į išmargintą popieriaus lapą ir sako: „Kokius tu čia, tėveli, kabliukus rašinėjai?“ Patikęs tėvui sūnaus žodis, ir šiandien visi mūsų vaikai turi mokytis taisyklingai kablelius dėti.

A. Sabaliauskas

IŠSPRĘSK KRYŽIAŽODŽIUS „KAIP KALBĖTI“ IR „KAIP EITI“.

... pasakas, sakmes ...
 ... tarti žodžius, reikšti mintis ...
 ... apie senovę ...
 ... išsigandus ...
 ... nuotyki, kas buvę ar nebuvo ...
 ... nesąmonės, bet ką ...
 ... iškilmingai, garsiai ...
 ... neaiškiai, nesuprantamai ...
 ... nerimtai, tuščiai, niekus ...
 ... paprastai, kasdieniškai ...
 ... pamokomai ar dedantis daug
 žinančiu ...

Baimės plačios akys

Juozas Erlickas

Aš labai bijau varlės,
 Tiek mažos, tiek didelės.
 Gal ta baimė neprotinga,
 Bet varlė man – nepatinka...

Kai mama kilimą siurbia,
 Aš bijau ir dulkių siurblio.
 Ryja, raitos kaip smauglys –
 Medy aš – gal nepraris?..

Bailus ir kiškio išsigąsta.
 Bailus lapo išsigąsta, drąsus
 ir vilko nebijo.
 Kad baisu, apsidenk maišu.

TÈVELIUI

Jonas Minelga

Pabūk, pabūk, tėveli,
Daug džiaugsmo čia turėsi!
Pašoksime „Kalvelį“
Ar „Šustą“ – ką norėsi!

Pabūk – nebeik nuo mūsų,
Uogyčių tuoj atnešim.
Daugiau barzdos nei ūsų
Tau – prižadam – nepešim!

Pabūk, pabūk, tėveli,
Dar valandėlę kitą,
Tai suksimės ratėly
Užtraukę ramta-drita.

Lauke saulelė švyti,
O puokštėje – žibutė.
Kaip gera mums, tėtyti,
Su tavimi pabūti!

TIKIU

Irena Šerelienė

ŠVENTASIS JONAS KRIKŠTYTOJAS

Atsisveikindama su sūnum Jonu, Elzbieta, Marijos giminaitė, stipriai priglaudė jį prie savęs ir tarė: „Eik, Viešpaties pašauktasis.“ Ji jautė, kad mato sūnų paskutinį kartą. Jonas, švelniai pabučiavęs motiną į kaktą, atsakė: „*Einu taisyti Viešpačiui kelią ir ištiesinti Jam takus.*“ (Plg. Izaijo 40, 3.) Dar ilgai žvilgsniu lydėjo Elzbieta sūnų, matydama, kaip jis iš kalnyno pasuko Judėjos dykumos link.

Jonas užaugo stipriu jaunuoliu, tamsiomis akimis ir tamsiais plaukais. Dabar, gyvendamas dykumoje, jis buvo saulės ir vėjo nugairintos, patamsėjusios odos, vilkėjo kupranugario vilnų apdaru, perjuostu odiniu diržu, ir maitinosi skėriais bei laukinių bičių medumi.

Pribrendus laikui, Jonas atkeliavo prie Jordano upės Betanijos pusėje. Toj vietoj upė buvo negili, krantuose augo krūmokšniai ir netoliese buvo karavanų kelias. Užsilipęs ant aukšto akmens, Jonas pradėjo garsiai skelbti: „Ateikite, atgailaukite ir atsiverskite! Pasikrikštykite!“ Skardus Jono balsas aidėjo labai toli. Pradėjo rinktis ir būriuotis žmonės, kuriems Jonas drąsiai skelbė apie ateinantį Mesiją. Rinkosi žmonės iš Pajordanės, Jeruzalės ir visos Judėjos. Jonas krikštijo juos Jordano vandeniui. Klausiamas žmonių, kas jis esąs: pranašas, Elijas ar Mesijas, Jonas atsakydavo: „*Po manęs ateina galingesnis už mane, – aš nevertas nusilenkęs atrišti jo kurpių dirželio. Aš jus krikštiju vandeniui, o jis krikštys jus Šventąja Dvasia.*“ (Mk 1, 7-8.)

Kartą, įbridęs Jordano upėn ir krikštydamas vieną po kito ateinančius žmones, Jonas pamatė besiartinantį šviesių akių ir plaukų aukštą vyrą. Siela atpažinęs Jėzų, Jonas pasitiko Jį sakydamas: „Tai aš turėčiau būti tavo pakrikštytas, o tu ateini pas mane!“ Bet Jėzus jam atsakė: „Ši kartą paklausyk! Taip mudviem dera atlikti visa, kas reikalinga teisumui.“ Tada Jonas sutiko. Pakrikštytas Jėzus tuoj išbrido iš vandens. Staiga jam atsivėrė dangus, ir jis pamatė Dievo Dvasią, nusileidžiančią tarsi balandį ir plevenančią virš jo. O balsas iš dangaus prabilo: „Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriuo aš gėriuosi.“ (Mt 3, 14-17.)

Šv. Jono Krikštytojo prisiminimas yra švenčiamas birželio mėn. 24-ą dieną.

Lietuviai labai mėgsta šv. Jono vardą ir juo krikštija daugelį sūnų. Nors šventųjų tarpe yra ir daugiau šv. Jonų, bet labiausia buvo švenčiama šv. Jono Krikštytojo diena, vadinama Joninėmis. Joninės švenčiamos Lietuvoje nuo seno, tad turi daug iš pagonybės laikų užsilikusių papročių ir tautinių tradicijų.

* * * * *

<i>aidėti</i>	–	<i>sklisti aidui</i>
<i>kurpės</i>	–	<i>batai, mediniais padais apavas, klumpės</i>
<i>nugairinti</i>	–	<i>nupūsti, nupustyti</i>
<i>pagonybė</i>	–	<i>religija, kurioje garbinama daug dievų</i>
<i>paprotys</i>	–	<i>įprastas, nusistovėjęs visuomeninio gyvenimo bei elgesio būdas</i>
<i>pleventi</i>	–	<i>plasnoti, lengvai skraidyti</i>
<i>skardus</i>	–	<i>garsus, skambus</i>
<i>skėrys</i>	–	<i>(zoologija) tiesiasparnių būrio, panašus į žiogą vabzdys</i>
<i>tradicija</i>	–	<i>iš kartos į kartą einantis paprotys</i>

IŠ PASAKŲ SKRYNIOS

Nekantri senė

Kartą senis su sene pasisodino pastalėje pupą. Pupa išdygo ir pradėjo sparčiai augti. Augo augo pupa ir priaugo ligi stalo. Senė ir sako:

— Seni, seni, grėžk stalą!

Senis pragrėžė stalą. Pupa augo augo ir priaugo ligi lubų. Senė ir sako:

— Seni, seni, grėžk lubas!

Senis pragrėžė lubas. Pupa augo augo ir priaugo ligi stogo. Senė ir sako:

— Seni, seni, plėšk stogą!

Senis praplėšė stogą. Pupa augo augo ir priaugo ligi dangaus. Senė ir sako:

— Seni, seni, pragrėžk dangų ir lipkime abudu.

Senis įsidėjo senę į maišą, įsikando į dantis ir lipa ta pupa. Prilipo prie dangaus, pragrėžė skylę, ir įlindo abudu į dangų. Danguje buvo labai gražu. Seniai tik vaikščiojo, tik gėrėjosi. Galop atėjo ir vakaras. Seniai nuėjo pas Dievą ir sako:

— Dieve, Dieve, mes norime miego. Kur mums gulti?

— Eikite virtuvėn ant krosnies, – tarė Dievas. — Tik nelieskite duonkubilio su duonos maišymu.

Seniai nuėjo ir atsigulė ant krosnies. Senis netrukus užmigo,

bet senei rūpėjo duonkubilis – kas ten per maišymas. Ji neiškentė – pakabino pirštu maišymo ir paragavo. Tik užt ir išbėgo visas maišymas iš duonkubilio. Ryta atėjo Dievas ir ėmė barti senius. Senis atsiliepė:

— Aš kantrus, Dieve, bet mano senė tai nekantri.

Dievas mostelėjo ranka ir tarė:

— Na, dar paviešėkite danguje.

Vakare seniai nuėjo pas Dievą ir sako:

— Dieve, Dieve, jau norime miego. Kur mums gulti?

— Eikite sodan, – tarė Dievas, – tik nelieskite obuolių.

Seniai nuėjo sodan ir atsigulė. Senis užmigo, bet senei rūpėjo obuoliai. Ji atsikėlė, priėjo prie vienos obelės ir nusiskynė vieną obuolį. Tą valandą tik bar bar bar visi obuoliai nukrito nuo medžių. Senis pabudo nuo triukšmo. Jis ėmė rauti plaukus senei nuo galvos ir raišioti obuolius prie šakų. Dirbo, ligi prašvito. Ryte Dievas ėmė bartis:

— Prašiau neliesti, neklausėte.

Senis atsiliepė:

— Aš kantrus, Dieve, bet mano senė tai nekantri.

— Na, dar galite pabūti danguje, – leido Dievas. — Bet jeigu dar ką padarysite, išvarysiu.

Atėjo vakaras, seniai ir sako:

— Dieve, Dieve, norime miego. Kur mums gulti?

— Eikite daržinėn, – tarė Dievas. — Tik nelieskite mano ratukų.

Seniai nuėjo daržinėn ir atsigulė. Senis laikė savo pačią už

sijono, kad gulėtų, o senė laukė, kad senis greičiau užmigtų. Kai senis užmigo, ji tykiaai atsikėlė ir įsilipo į Dievo ratukus. Kad pradės ratukai važiuoti po sienas, po pastoges, kad ims trankytis po debesis! Nubudęs senis ėmė rėkti ant savo senės. Išgirdo Dievas ir sako:

— Tokių svečių man nereikia. Eikite iš kur atėjė!

Senis įsidėjo maišan savo senę, įsikando į dantis ir lipa pupa atgal žemėn. O senė vis klausia: „Seni, ar toli žemė? Seni, ar dar toli žemė?“ Senis išsižiojo, norėdamas pasakyti, kad dar toli, maišas ištrūko iš dantų, senė iškrito ir užsimušė. O senis, grįžęs namo, rado pragrežtą stalą, kiauras lubas, praplėštą stogą, tik nekantrios senės neberado.

AR ŽINAI?

Perskaičiau vieną 1996 m. „Eglutės“ žurnalą, jis man labai patiko. Išdrišau Jus trukdyti savo laišku iš Lietuvos.

Mano vardas Birutė, esu 12 metų, mokausi penktoje klasėje. Mokslas sekasi gerai. Labai patinka lietuvių kalbos literatūra. Gal todėl, kad mane moko labai gera mokytoja, kuri mums daug pasakoja apie mūsų vietovės praeitį.

Gyvenu gražiame Suvalkijos kaimelyje, Lietuvos pakraštyje. To kaimelio pavadinimas yra Sudargas. Pro jį teka didžiausia Lietuvos upė, visų upių ir upelių tėvas, o gal tėvukas – Nemunas. Sudargas yra išsidėstęs ant gana aukšto kalno, kuris susidaręs iš penkių piliakalnių. Pirmas piliakalnis yra Balnakalnis. Jo pavadinimas kilęs dėl į balną panašios formos. Antras – Žydkapių, nes ten buvo laidojami žydai. Trečias – nežinomas – jo pavadinimo istorikai dar nėra atskleidę. Penktas – Vorpilis. Šis vardas kilęs dėl to, kad yra piliakalnių voros galutinis kalnas. Jie visi išsidėstę pagal Nemuną ir šlaitai apaugę įvairias medžiais ir augalija.

Tarp piliakalnių randasi pušynai, o jų viduryje yra aikštelė. Ten vasarą švenčiamos Joninės. Pušynuose auga gausiai paparčių. Aš su draugais einu ieškoti paparčio žiedo, bet dar Joninių nakties stebuklo neradome. Vilties neprarandu, nes man tik dvylika metų. Joninės švenčiamos iki aušros. Lygiai minutė į minutę, kai laikrodis muša dvyliktą valandą, jaunimas vaikšto Nemuno krantais, nes pasak padavimo vidurnaktį ketvirtam piliakalnyje, vardu Pilaitė, turi atsiverti durys ir pro jas pamatai kalnus aukso. Gali prisipilti pilnas

kišenes, bet su sąlyga, kad niekam nei žodžio neprasitarsi ir reikia prisiekti, o prisiekus, laikytis žodžio. Tada auksas, kurį išsinešei, bus tavo ir su juo gali daryti ką nori, jei nepasakysi iš kur ir kaip auksą gavai. Bet jei nesilaikysi priesaikos žodžio, protėvių dvasios supyks ir visą gyvenimą už tai kentėsi.

Štai koks padavimas apie Pilaitės piliakalnį. O jei pradėjau pasakoti apie piliakalnius, tai galiu papasakoti iš kur toks įdomus kaimelio pavadinimas. Aš jums sakau tikrą tiesą, nes visa tai yra ištyrinėjusi ir surinkusi mano lietuvių kalbos mokytoja. Taigi pradėdu!

Senaisiais istoriniais laikais Sudargas galėjo vadintis Vorpiliu arba Aukaimiu. Tiksliai nežinoma ar Aukaimio vardas kilo dėl to, kad dar XII amžiuje dabartinio Sudargo žemės buvo nulaistytos krauju lietuvių, kurie gynėsi nuo puolančių ir viską naikinančių kryžiuočių. Kryžiuočiai žudė žmones be pasigailėjimo. Kaimas Sudargo pavadinimą gavo XIII-XIV amžiaus sandūroje. Tada Sudarge stovėjo medinė pilis. O toje pilyje gyveno narsus didikas Sudargas. Jo laikų pilis buvo nepirmutinė. Tvirtinama, kad iki jo laikų stovėjo dar dvi medinės pilys, bet jas nusiaubė ir sudegino kryžiuočiai. Tikrai žinoma, kad XIII-XIV a. sandūroje Sudargas buvo labai svarbus Lietuvos gynybai.

Dešiniajame Nemuno krante buvo daug pilių, o kairiajame tik Sudargo, todėl jis buvo pirmasis gynybos taškas, kurį kryžiuočiai dažnai puldinėdavo. Sudargą išgarsino didikas ir karvedys Sudargas su savo karių igula, dalyvaudamas daugybėje kautynių prieš kryžiuočius. Kovoje jis ne vienas, kitas karvedys Manstas drauge stodavo į mūšį ginti pilį ir sumušę užpuolikus išvydavo juos atgal iš kur atėję. 1317 m. kryžiuočiai supykę dėl nuolatinių pralaimėjimų prieš lietuvius nutarė, kad reikia vieną kartą, galutinai nugalėti

didiką Sudargą ir jo kariuomenę. Nakties metu kai visi miegojo, kryžiuočiai surengė pasalą ir, įsibrovę į pilį, ją sudegino, žiauriai nužudė Sudargą, o jo žmoną su vaikais ir kitais pilies gyventojais išsivedė nelaisvėn. Sudargo žmonos ir vaikų likimas neaiškus.

Apylinkės žmonės mylėjo ir gerbė didiką Sudargą, kuris buvo labai geras žmonėms ir jo netektis buvo skaudus įvykis. Jo garbei savo kaimą pavadino Sudargu. Štai koks pasakojimas apie mano nuostabų kaimą. Nekeisčiau jo į jokią kitą miestą, nors esu gimusi Vilniuje ir ten gyvenusi. Man Sudargas yra pati geriausia gimtinė.

Sudargas pavasarių suskamba vieversių ir kitų paukštelių skambiomis giesmėmis. Pasipuošia sodų žiedais, žaliuojančiais laukais, miškais ir miškeliais. Mes vaikai keliaujam skinti žibučių, o žibutės auga Nemuno šlaituose. Man jos primena akis, mėlynas, tokias geras akis. Mes jų prisiskiname saujutes ir nešame namo padovanoti mamoms ir mokytojoms. Per Velykas ant stalo būna margučių ir žibuoklių, o kartais ir mano gimtadienio dovanos. Aš gimiau balandžio 3 dieną. Vienos Velykos buvo mano gimtadienio dieną.

Atėjus vasarai, einame žemuogių rinkti. Keliaujame prie Nemuno su muiluku ir rankšluostuku maudytis. Švenčiam Jonines – ieškom paparčio žiedo, gi per Jonines Sudargas būna pačiame gražume.

Rudenį, lapams krentan, išskrenda paukščiai į šiltus kraštus, pasidaro pilka ir niūru.

Yra rudens ir geroji pusė. Upės šlaituose ir miškuose po lietaus išdygsta įvairiausių grybų. Baravykai – tie storuliai, ūmėdaitės – žavios panaitės, o lepšiukai kaip berniukai, voveraitės lyg mergaitės ir raudonviršiai – tai vyriškiai.

O kai į Sudargą tingiai atslenka žiema, medžiai vėl tarsi pražysta, tik žiedai jau kitokie. Jie labiau primena Kalėdų eglutės spygliukus,

kai eglutę papuošiam gražiausiais žaisliukais, o Kalėdų rytą po ją randame įvairiausių dovanėlių. O kaip žiema be rogučių! Su rogutėmis keliaujam ant stačių piliakalnių viršūnių. Ir leidžiamės... Jei neturime rogučių, prisikemšame plasmasinius maišus šieno ar šiaudų, užrišame galą ir prie jo pritvirtiname virvutę. Močiutė juos vadina šuniukais, nes vaikų tempiami, jie bėga iš paskos lyg šuniukai.

Aš savo rašinį apie gimtinę baigiau. Gerbiama „Eglutės“ redaktore, kreipiuosi į Jus, prašydama surasti man susirašinėjimo draugą. Aš labai norėčiau susirašinėti su Amerikos lietuvių vaikais. Prašau išspausdinti mano adresą „Eglutės“ žurnale. Birutė Mažeikaitė, Sudargo paštas, Grinaičių kaimas, Šakių raj. Lithuania.

O jei norėtų susirašinėti Amerikos lietuvių mokyklos penktokai su mano klase, kurioje yra 6 mergaitės ir 8 berniukai ir visa klasė gerai sugyvena, esame draugiški. Penktąją klasę niekas nesiskundžia! Prašau rašyti: Sudargo pagrindinė mokykla, Penkta klasė, Sudargo paštas, Šakių raj. Lithuania.

Aš labai dėkinga būsiu, jei gausiu laiškų iš vaikų. Baigiu šiais žodžiais: „Eglute“ žaliuok!!

Birutė

* * * * *

Rečiau vartojami žodžiai

<i>vora</i>	–	<i>eilė, po du</i>
<i>šlaitas</i>	–	<i>kalno šonas</i>
<i>sandūra</i>	–	<i>susidūrimo vieta</i>
<i>karvedys</i>	–	<i>karo vadas</i>
<i>pasala</i>	–	<i>slaptas rengimasis užpulti</i>

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

SUSIPAŽINKIME SU FUTBOLO ŽAIDIMU

Visi esame girdėję ir matę futbolo žaidimą. Čia tik reikia paaiškinti, jog pasaulyje populiariausia futbolo rūšis, kuri yra labai mėgstama ir mūsų tėvynėje Lietuvoje, čia Jungtinėse Amerikos Valstijose yra visai nevadinama futbolu, o „soccer“ vardu. Šiame krašte yra labai paplitusi kita futbolo rūšis, kurią pasaulyje vadina „amerikietiškuoju“ futbolu. Taip yra ir kitos futbolo rūšys: airiškasis, angliškasis, australiškasis bei regbis. Jos visos yra šiek tiek panašios ir skiriasi nuo Lietuvoje ir visame pasaulyje populiariausiojo sportinio žaidimo tuo, kad čia negalima kamuolio liesti ranka (išskyrus vartininką).

Apie čia rašomą futbolo rūšį trumpai galima pasakyti, kad tai yra sportinis žaidimas, kuriame žaidžia dvi komandos po 11 žaidėjų. Komandos narių tikslas – įspirti koja arba įmušti galva kamuolį į varžovų vartus, kurie stovi aikštės gale (jų plotis 7,32 m., aukštis 2,44 m.). Rungtynių trukmė – 90 minučių (yra du kėliniai po 45 min.).

Į futbolą panašūs žaidimai jau buvo žinomi prieš Kristaus gimimą. Tačiau dabartinių laikų futbolo (arba JAV vadinamojo „soccer“) pradžia laikoma 1863 metai, kuomet Anglijoje 11 mokyklų ir klubų atstovai nusprendė uždrausti kamuolį liesti ranka. Po poros metų buvo parengtos naujos taisyklės ir šios rūšies futbolas greitai pradėjo plisti Europoje ir Pietų Amerikoje. 1904 m. buvo įsteigta Tarptautinė futbolo asociacijų federacija (FIFA), o nuo 1900 m. futbolas įtrauktas į olimpinių žaidynių programą. Čia kalbama apie vyrų futbolą, o moterų žaidžiamas futbolas olimpinėse žaidynėse pasirodė 1996 m. Atlantoje (JAV) ir čia čempionų titulą nusinešė amerikietės.

Mūsų gyvenamame krašte futbolas ilgai buvo labai nepopuliarus. Jį čia kultyvuodavo daugumoje tik iš Europos ar Pietų Amerikos atvykusieji, kurie sudarydavo futbolo klubus ar komandas ir dažnai pasivadindavo savo tautybių vardais. Čikagoje jau 46 metus gyvuoja vienintelis šiame krašte likęs lietuvių klubas, kuris tarp amerikiečių vadinamas „Liths“ (sutrumpintas iš Lithuanians), o tarp lietuvių – „Lituanica“. Šis klubas turi ne tik suaugusiųjų, bet ir jaunių ar berniukų komandas, į kurias yra kviečiami visi įstoti.

Gera, kad maždaug prieš dešimtmetį dauguma JAV gimnazijų „High School“ pradėjo steigti šios sporto šakos komandas, kuriose galima žaisti ir tobulintis. Dabar jau ir dažnas universitetas ar kolegija turi futbolo komandas. Įdomu, kad dar ir dabar kai kuriose mokyklose futbolas yra populiariesnis tarp merginų negu tarp berniukų. Tai nenuostabu, kodėl JAV moterys yra laimėjusios pirmąsias pasaulio futbolo pirmenybes (1991) ir olimpinės žaidynes.

1968 m. - 1984 m. laikotarpyje JAV veikė gana stipri profesionalų lyga, kuri vėl buvo atgaivinta prieš metus laiko. Šio krašto profesionalų futbolui, o taip pat ir išplitimui padėjo 1994 m. surengtosios pasaulio futbolo pirmenybių finalinės grupės varžybos. Atrodo, kad dabar ir šiame krašte „soccer'ui“ yra daug vilčių plačiau įsitvirtinti ir atsistoti viename lygyje su „amerikietiškuoju“ futbolu, kuris, deja, kitur beveik nežaidžiamas ir jo nėra, ir, turbūt, nebus olimpinių žaidimų programoje.

Beje, mūsų tėvynėje – Lietuvoje futbolas pradėtas žaisti 1910-1911 metais, o pirmosios Lietuvos pirmenybės buvo surengtos 1922 m. Lietuvos futbolininkai dabar gerai pasirodo tarptautinėse varžybose ir prieš pora metų iš daugiau negu 150 pasaulio valstybių Lietuva užėmė 49-ją vietą.

Futbolo žaidimas vis daugiau populiarėja ir visame pasaulyje. Profesionalų futbolininkų atlyginimai yra labai dideli ir jų pavardės plačiai žinomos: Pelė, Madadona bei kiti yra žinomi labiau negu kitų šakų atstovų.

JUOKŲ MAIŠELIS

Petriukas, žiūrėdamas filmą, pamatė, kaip indėnai dažosi veidus, ir klausia tėtės, kodėl jie taip daro.

— Ruošiasi karui, — atsako tas.

Kitą rytą Petriukas žadina tėvą:

— Tėti, bėgam, mama ruošiasi karui!

* * *

Mokytoja:

— Laurynai, pažadink savo suolo draugą!

Kumštelėk, ar ką!

— Kodėl aš? Juk tai jūs jį užmigdėt!

* * *

— Alio! Greitoji?

— Greitoji.

— Viskas, gerai, mes visi sveiki.

— Kokioje gatvėje gyveni?

— Aš gyvenu ne gatvėje, o name.

* * *

Kaimietis buvo susikirtęs lažybų, kad suvalgys dešimtį silkių. Aštuonias silkes jis suvalgė, o dvi dar liko. Pakaušį kasydamas, jis sako:

— Ot čia truputį apsirikau. Man reikėjo tas dvi silkes pirma suvalgyti, tai nebūtų jos likusios.

* * *

— Daktare, ar teisybė, kad nuo morkų pasitaiso regėjimas?

— Žinoma! Ar matei kuomet nors zuikį su akiniais?

* * *

Aušrelė su Sauliuku gėrisi akvariumo žuvytėmis.

— Kodėl jos visąlaik tyli? — klausia Aušrelė.

— Kodėl tyli? — susimąsto ir Sauliukas. — Matyt, bijo išsižioti, nes vanduo iškart pliūpteltų į burną.

— Klausyk, Vitai, ar tik tavo tėtė nepadeda tau spręsti uždavinių? – klausia mokytojas.

— Padėdavo. Bet daugiau nebepadės, nes aną dieną parašėte jam dvejetą.

* * *

— Alio! Čia tu?

— Čia aš.

— Man atrodo, kad ne tu.

— Palauk, einu į veidrodį pažiūrėti!

* * *

Ponas Gudruolis suvažinėjo vištą. Klausia netoliese stovinčio vaikinuko:

— Ar tai buvo tavo tėvų višta?

Vaikinukas apžiūrėjo auką ir sako:

— Spalva lyg ir tokia pati, bet mūsiškė nebuvo tokia plokščia.

* * *

— Ką nupirkti tavo gimimo dieną, anūkėli?

— Muzikos kasečių, močiute.

— Bet aš nežinau, kokių.

— O tu paprašyk, kad tau leistų paklausyti. Tas, kurios tau labiausiai nepatiks, ir nupirk.

* * *

— Paskolink man savo katiną, nes mūsų namuose atsirado labai daug pelių, – sako poniutė Marytė savo tokio pat amžiaus draugei Valytei.

— Ne, geriau tu atnešk čia savo peles, – atsako Valytė.

Mokytojas klausia klasės berniukų:

— Joneli, kuo tu užaugęs būsi?

— Policininku, tamsta mokytojau.

— O tu, Petriuk?

— Vagimi. Kad su Jonuku galėtume kartu žaisti.

* *

Berniukas:

— Tėtė siuntė nupirkti virvės.

Pardavėjas:

— Kiek jis jos nori?

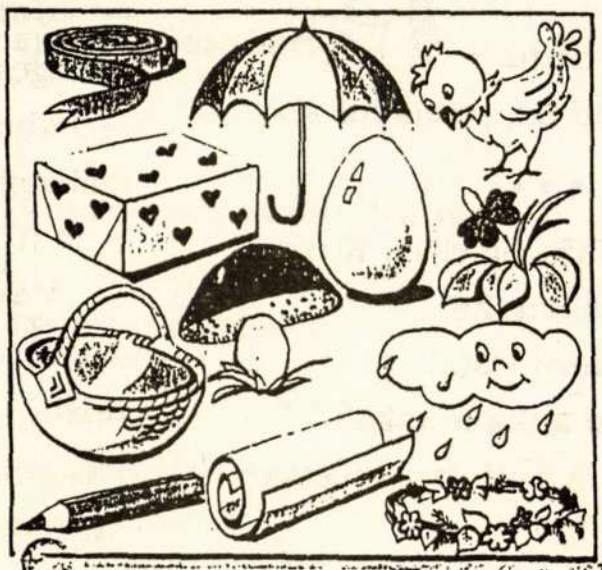
Berniukas:

— O tiek, kad užtektų nuo tvoros iki ožkos.

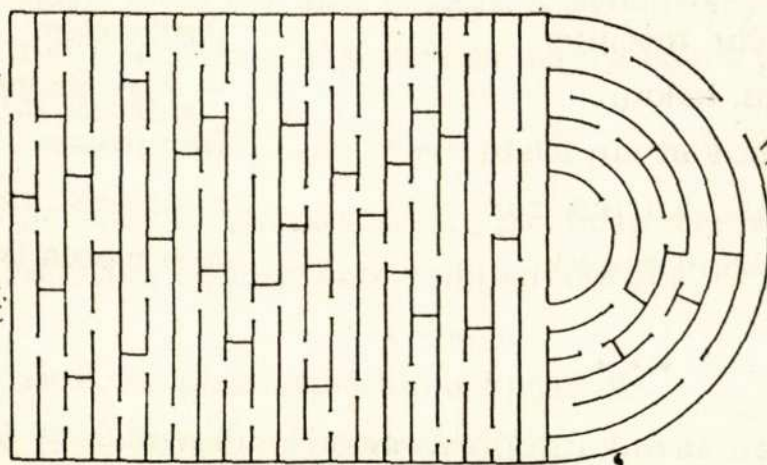
GALVOSŪKIAI

Surask daiktus, kurie tinka vienas prie kito.

Nupiešė Laima Giedraitienė

PAŽAISKIME KARTU!

Padėk Tukui pasiimti dovanėlę.

Nupiešė Andrius Gruzdaitis.

Surask šiuos Lietuvos miestus:

Utena, Zarasai, Šventoji, Panevėžys, Marijampolė, Telšiai, Kretinga, Trakai, Šilutė, Klaipėda, Kaunas, Šiauliai, Vilkaviškis, Tauragė, Vilnius.

Š	M	A	O	T	E	L	Š	I	A	I	P	C	B	V
I	A	K	D	C	P	Z	E	O	P	Q	F	L	I	Q
A	Ė	C	U	T	E	N	A	D	N	C	O	L	A	P
U	L	Y	A	M	I	C	S	W	G	M	N	P	O	B
L	O	I	A	K	A	R	T	L	O	I	K	W	E	S
I	P	D	J	C	F	O	B	R	U	L	D	N	F	P
A	M	N	P	Q	K	Q	J	S	X	O	S	E	D	C
I	A	R	S	P	A	N	E	V	Ė	Ž	Y	S	H	X
D	J	I	M	A	L	T	M	R	L	T	P	Q	U	B
N	I	A	I	R	N	F	Z	K	E	Y	M	X	Z	S
S	R	S	U	A	Y	U	N	G	K	S	C	A	I	Z
J	A	A	G	O	B	O	A	O	O	W	N	K	E	I
H	M	R	J	T	A	R	X	K	H	U	Š	T	R	J
Q	W	A	L	Y	U	V	C	Y	B	I	K	C	M	O
T	O	Z	K	A	R	P	M	D	V	S	Z	O	T	T
D	L	X	T	Y	I	B	I	A	T	X	A	P	U	N
Š	I	L	U	T	Ė	O	K	A	Y	O	F	M	Y	E
N	F	V	Q	J	N	L	T	Y	P	W	Z	U	S	V
X	Y	L	B	X	I	V	Y	C	H	L	R	F	N	Š
V	E	A	O	V	L	K	R	E	T	I	N	G	A	D
F	W	P	K	L	A	I	P	Ė	D	A	D	K	J	A

Kurie iš šių miestų yra Žemaitijoje? Kurie Aukštaitijoje? Suvalkijoje? Surask visus Lietuvos žemėlapyje.

Paruošė Audronė Rastonytė, Providence, R.I.

IŠ MOKYKLOS

Viktoras Šimaitis

Tilo nutilo
Klasės varpelis,
Pievon pasiausti
Kviečia birželis.

Smagūs, kaip vėjas,
Linksmas, išėlęs
Lekiamė, dundam
Iš mokyklėlės.

Traukiam į lauką,
Sveikinam mišką,
Upė mūs laukia,
Ežeras tviska.

Saule nudegę,
Vėjų bučiuoti
Rudenį grįšim
Piešti, skaičiuoti.

Iš mokyklėlės,
Iš mokyklėlės,
Vasara moja,
Sveikina gėlės.

DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

Kaziui Paškoniui už 20 dol. auką
Daliai Jakas už 10 dol. auką

Lithuanian Educational Council of the USA
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441 Tel. 708 - 301-6410